

der, zonder begin, zonder einde. Sommigen zien hierdoor de typeeringen uit Hebr. 7:3 verklaard.³⁾ Er zijn echter wel meer personen, die zoo onverwacht in de geschiedenissen die de Heilige Schrift beschrijft, opduiken en even spoorloos verdwijnen. Wie zou in ernst van zulke personen willen beweren dat ze vaderloos, moederloos, zonder begin en einde voortbestaan? De woorden zonder vader, zonder moeder enz. moeten dus een dieperen zin hebben. Zijn ouders, geboorte en dood worden niet slechts niet genoemd, maar opzettelijk verzwegen, in verband met de bedoeling waarmee deze persoon door den auctor primarius der Heilige Schrift ten tooneele wordt gevoerd. Daarvoor doen deze gegevens niet ter zake, ja, daarvoor is de opzettelijke weglating dezer gegevens dienstig. Dát komt in Hebr. 7:3 naar voren. Dát pas wekt de typeering: zonder vader enz. Wat de Schrift Gods in Gen. 14 wil laten zien en wat de auctor van Hebr. 7 er dan ook inderdaad in gezien heeft, heeft met deze natuurlijke gegevens niets te maken, zou, door de opneming van deze natuurlijke gegevens, gesteld dat ze gegeven konden worden, minder duidelijk worden. En dat is zijn priesterschap. (Slot volgt.) J. H. KROEZE.

3) Bijv. Wetzer und Welte's Kirchenlexicon, Bd. 8, 1893; v.v. Melchisedech.

UIT DE SCHRIFT

De wereld is mij gekruisigd.

Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, door welken de wereld mij gekruisigd is.... Gal. 6:14.

Van mij echter zij het verre te roemen anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, door hetwelk mij de wereld gekruisigd is.... Gal. 6:14.

(Vert. Prof. Grijdanus, K. V. Serie, Kok, Kampen.)

Aan het kruis op Golgotha heeft God de wereld geoordeeld. En wel de wereld naar haar zondige levensrichting, de wereld van den autonomen, zelfgenoegzamen mensch, die meent zelf iets te zijn en denkt uit eigen immanente krachten het leven te kunnen bouwen. Aan het kruis van Christus heeft God deze wereld in haar streven, in haar tendenzen geoordeeld, reeds aan het oordeel prijsgegeven, reeds in vlammen doen opgaan. De wereld heeft op Golgotha haar doemvonnis reeds ontvangen. Zij kan nu weten, wat haar te wachten staat.

En de Heere mocht het doen, want zij heeft Christus uitgeworpen, Hem, Die leefde en werkte om uit een waar geloof naar de wet Gods, Hem ter eer het leven te bouwen als Jezus Christus, de tweede Adam. Toen de wereld Hem uitwierp, was ook eens en voor goed bewezen, dat er niemand is die goed doet, ook niet één. De dichter van Psalm 14 had wel gezongen „geen sterveling wil het pad der deugd — in den zin van wetsbetrachting — betreden, ja zelfs niet één”. Maar dat is op Golgotha voor altijd aan het licht getreden. Op Goeden Vrijdag is de waarheid gebleken: geef den mensch de wet Gods — Jood of Griek — en hij zal den Heere der heerlijkheid kruisigen. Dat is de werking van de wet. Zij bewijst, dat de mensch dood is in zonden en misdaden. En dat is het allerduidelijkst bewezen op Golgotha, waar de wereld den gehoorzamenwerker-naar-de-wet gekruisigd heeft.

Daarom heeft God de wereld prijsgegeven. Haar doemvonnis is reeds bekend. Het wordt niet nog eens bewezen, of er iemand is die goed doet. Dat is bewezen, eens en voor goed.

En omdat God deze wereld gekruisigd heeft, daarom zal voor Paulus de wereld gekruisigd zijn.

De christenen onder de Joden gaven hun broeders onder de heidenen den raad zich te laten besnijden. Zij ontkwamen dan aan de vervolging. Zij hadden dan van Joden uit de besnijdenis niets meer te vreezen. Maar zij droegen dan in hun vleesch den roem der Joden. En wel deze roem zelf iets te zijn, en zelf door wetsvervulling het leven te kunnen verkrijgen. Maar zij hadden dan verloren den roem in het kruis van Christus. Den roem der Joden had God reeds aan het kruis geoordeeld. Heel dat streven had God daar in vlammen doen opgaan. En aan het kruis had God gepredikt, dat het leven uit een waar geloof, naar de wet Gods hem ter eer gebouwd wordt. Want op Golgotha heeft Christus een nieuwe wereld gefundeerd, namelijk op Zijn gehoorzaamheidswerk. Zij, de Galaten, kunnen dus niet roemen in het kruis van Christus, en in het openbaar den roem der Joden in hun vleesch dragen. Zij ontkomen op deze wijze wel aan het oordeel der Joden, maar vallen daardoor weer onder het oordeel van God.

De Jood roemt in zijn besnijdenis. De Griek roemt in zijn wijsheid. De mensch van deze eeuw roemt in zijn immanente krachten. Zoek ik de besnijdenis der Joden, of de wijsheid der Grieken, of de bloed-en-bodem-theologie-van-vandaag, ik

draag dan wel aan mij of in mij den roem der wereld, en zij zal mij prijzen. Maar ik heb dan niet gezocht den roem in het kruis van Christus, door hetwelk mij de wereld gekruisigd is. Deze wereld zal mij gekruisigd zijn, omdat God haar reeds gekruisigd heeft. Ik heb van deze wereld niets meer te verwachten. Onder welken vorm ook haar streven en haar tendenzen openbaar mochten worden, welke ideologieën zij ook zoekt om het leven te bouwen, God heeft haar reeds geoordeeld, en al haar strevingen zijn reeds in vlammen opgegaan.

De wereld verkiezen, dat is Jezus Christus opnieuw kruisigen. De roem der wereld zoeken om van haar geprezen te worden, dat is Christus wederom uitwerpen. Maar ik heb deze wereld verloren op Golgotha. Daar heeft God haar in het oordeel gebracht. Ik heb van deze wereld niets meer te verwachten, geen levensopbouw in der eeuwigheid. Ik heb ook niet meer den roem der wereld te zoeken, maar te bedenken, dat dien de Heere prijs, beproefd is. God prijst nu hem, die met Christus gekruisigd is, en wiens ouden mensch met Hem in den dood gegaan is, maar die ook met Christus is opgewekt als een nieuwe mensch om nu uit een waar geloof, naar de wet Gods, Hem ter eer te leven. Dat is de nieuwe mensch, van God geprezen. Hij draagt in zijn vleesch niet den roem der wereld, maar de littekenen van zijn Heer Jezus. En de afgrond gaapt heel diep tusschen dezen mensch van God geprezen, en den mensch van de wereld geprezen.

Wee ons zoo wij dien afgrond camoufleren. Er is een mogelijkheid om aan het lijden en de vervolging om Christus' wil te ontkomen. Deze mogelijkheid ligt in het dragen in zijn lichaam den roem der wereld. Maar zegt de apostel „van mij echter zij het verre te roemen anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus”. Ook al slaat de wereld er mij om dood. Ik heb geen anderen roem.

De wereld is mij gekruisigd! Bedenken wij dat wel steeds nu wij diezelfde wereld opnieuw bezig zien om in eigen kracht het leven te bouwen?

Velen zien het kruis van Christus als in nevelen gehuld.

Maar er zal geen nevel hangen op Golgotha.

Daar is een wereld in vlammen opgegaan.

H. v. d. B.

KERKELUK LEVEN

Reisindrucken. (III.)

Eerste ervaringen.

Terwijl ik deze regelen schrijf, zit ik in een draaibaren fauteuil, zoo gemakkelijk, dat de Hudson-rivier wel zeer boeien moet, zal ik niet in slaap vallen in den trein, die fauteuil en al trekt van New-York naar Buffalo. Men heeft mij al verzekerd, dat de Hudson-moeder is dan de Rijn; en ik begin óók deze waarde-bepaling te rekenen onder de vele bewijzen vóór de stelling, dat de Europeanen opsnijden, als ze zeggen, dat de Amerikanen het doen. Opsnijden? Wel, het gaat hier allemaal zoo heel natuurlijk en gewoon, dat ik zoo langzamerhand de legende van den „amerikaanschen bluf” voor een uiting van europeesch ressentiment ga houden. Geen mensch heeft mij zelfs maar plagenderwijze gevraagd naar de mogelijkheden in Nederland, toen wij met zijn drieën, mijn gastheer, een baptisten dominee, met yerscheiden wetenschappelijke graden, en ik, een kantoorgebouw van een spoorwegmaatschappij binnenliepen, den dominee even lieten verklaren, dat ik theoloog was, en daarna binnen enkele minuten weer konden vertrekken, nadat ondergeteekende, wij behoorde tot den geestelijken stand, papieren gekregen had, die hem het recht gaven op een reductie van 50 % (als ik me niet vergis) gedurende de reis van de Oost-naar de Westkust van Amerika. (California wordt n.l. óók bezocht tot mijn groote vreugde.) Vandaag leg ik een afstand af (New-York-Niagara-watervallen, over Buffalo), dien ik niet durf schatten in Europeesche maten; ik vermoed, dat het ongeveer Rotterdam-Wurzburg of iets dergelijks is (gelet op den tijd en het al maar doórtrekken zonder douaneformaliteiten). Maar het kost mij minder dan een reis van Kampen over Urk naar één der stations van de Zuid-Hollandsche tram. Ik behoor vandaag eenvoudig tot den clerus; en ik behoefde, om de reductie te krijgen, niet eens te antwoorden op de vraag, of ik hoogleeraar was aan een kerkelijke, dan wel aan een niet-kerkelijke hoogeschool, zonder dan wel met promotierecht.....

’t Is vandaag mijn eerste grootere treinreis. Op mijn knie heb ik zoo’n kleiner krantje van 40 bladzijden, één van de vele dag-edities, voor den prijs van 3 cent. Dat is de onderlaag voor dezen „Reformatie”-brief. Onder ons gezegd en gezwezen: behalve één brief naar Kampen is dit de eerste copie, die ik in staat ben te schrijven, nadat ik voet aan wal zette. Al dien daartusschenliggenden tijd ben ik zoo druk bezet geweest, dat ik zelfs de „Reformatie”-copie van dag tot dag moest uitstellen.

Het is, zal ik eerlijk opbiechten, een uitstel zonder pijn geweest. Want ik heb tot nu toe veel beleefd, en alleen maar goeds, alleen maar goeds. De ontvangst

is zoo hartelijk geweest als zich maar denken liet, en het program zoo bezet, als maar mogelijk was. En de variatie? Neen, die is niet anders dan mirakuleus. Tweemaal heeft K. S. een vergadering bijgewoond, waar getuigenissen van persoonlijke redding door Christus' bloed werden ontvangen met halleluja, amen- en Praise-the-Lord-geroep; en ’t was niet eens een Buchman-conferentie, noch een house-party. In beide samenkomsten waren goed-gereformeerde menschen, en is o.m. voor mijn reis gebeden. In één er van kreeg ik een bijbel ten geschenke met al de namen der aanwezigen er in, ten deele met een bijbeltekst achter de handteekening. In de andere had de Baptisten-voorganger het zoo juist uitgekomen tweede deel van de engelsche vertaling van „Christus-in-Zijn-Lijden” bij zich, en sprak over dat boek tot de aanwezigen. Kom eens in Nederland tot zó’n combinatie! Of tot de andere, krachtens welke in een kersteniaansche gemeente officieel van den kansel de leden zijn opgewekt om ’s middags te gaan luisteren naar de preek van K. S.! Ik denk, dat de „Banner”-schrijver, die nog pas op „grond” van wat „De Heraut” vlak vóór mijn vertrek, tegenover mij gepraesteerd had, constateerde, dat ik ongereformeerder dan de zwaarste (of lichtste) Remonstrant was, er kippel van krijgen zou. En ’t is toch heusch gebeurd. Even reëel, als ’t feit, dat ik vannacht heb geslapen in het huis, waar ook prof. Hattjema heeft geloged, of dat mijn voorlaatste preek in een plaatselijk blad van ik weet niet hoeveel pagina's werd aangekondigd met „Telegraaf”-kopieletters plus portret, vlak naast dat van twee danseresjes, of dat ik een negerdominee de hand heb staan schudden zoo hartelijk, alsof we samen naar de synode van Sneek mochten.

Ja, men valt van het één feest in het andere, als men van Nederland naar hier onder de broeders komt en democratisch bevonden wordt. De eerste, die mij de hand drukte bij het verlaten van de boot, was ds van Halsema, dien we in zijn geestigheid en spontane vriendelijkheid reeds leerden kennen als redacteur van „De Wachter”, welk orgaan — wat „De Heraut” scheen ontgaan te zijn — evenzeer als „The Banner” — blad der Chr. Ref. Church hier is. De tweede theoloog was ds Hieminga, een man, dien je zoo maar op den presidentsstoel der Sneeker synode zou wenschen, zoo nuchter, zoo eerlijk, zoo vroolijk-ernstig en op z’n quivive naar alle kanten. En voorts waren er natuurlijk de leden van het comité, dat de tournee voor het Oosten geregeld had, deels met dame. Ik heb nog voor allemaal mijn hoed afgenomen, figuurlijk en letterlijk. Maar dat was een bewijs van mijn nog-maar-groen-zijn. Na enkele dagen weet ik al, dat wie letterlijk zijn hoed afneemt voor een man, een vreemde snaak gevonden wordt. Gelukkig mag ik wel in figuurlijken zin mijn hoed afnemen óók voor heeren, oftewel „boys”. En dat hoop ik te blijven doen. Want ik heb in korten tijd reeds zeer veel goeds mogen zien en ontvangen, dank zij de groote hartelijkheid en de perfecte organisatie.

Hoe prachtig was des avonds uit mijn slaapkamer het gezicht op de lichten van New-York! In deze reuzenstad zelf is geen gemeente van „ons”, al is er wel één in Hoboken, vlak bij, die het mooie Hollandsche Zee-manshuis verzorgt, en waar ik reeds preekte. Ik mocht dus logeeren bij den heer en mevrouw Van Genderen te Clifton, dichtbij New-York. Binnen de vijf minuten leek daar alles op een avondbezoekje in Nederland; er waren dan ook twee Maasshuische „jongens”, en ze wisten van alles en nog wat van Nederland, al waren ze ook al van eenigszins gevorderden leeftijd. Trouwens, toen ik in Paterson naar de kerk gebracht werd om te preeken, las ik op ettelijke winkelramen nederlandsche namen. En verleden week zaten we met zijn drieën als „Kamper jongens” in ’t hartje van New-York: de heeren Valk, Schoemakers, en ik.

Intusschen, en dat is ditmaal het éénige verdrietige zinnetje, dat ik neerschrijf, men late door al die nederlandsche namen zich niet van de wijs brengen. Er is geen twijfel meer aan: de nederlandsche taal is hier aan het uitsterven. De volle kerken, die ik hier in het Oosten bij lezing of preek mocht zien, mogen bewijzen, dat er nog veel nederlandsch verstaan wordt, gesproken wordt het steeds minder, en gelezen óók. Over tien jaar zou ik die kerken niet meer vol krijgen, al ware ik inmiddels ook tien jaar jonger geworden. De jeugd begint in het stadium te komen, waarin geen nederlandsche preek meer gevolgd kan worden. Dat op den duur de hand aan Nederland zal verlappen, met name voor wat het theologische contact betreft, acht ik zeker. En natuurlijk spijt me dat. Want we kunnen van elkaar nog zooveel leeren.

Ik zeg met nadruk: van elkaar. En dat beteekent dus allereerst, dat ook wij, Nederlanders, hier heel veel kunnen „opsteken”. Ik zal maar niet Zijne Excellentie den Minister van Financiën probeeren te vermurwen met de herinnering aan de hier in Amerika geldende bepaling, dat bij aangifte voor belasting mogen worden afgetrokken de bedragen, die men contribueert voor kerk, christelijke school, Stichtingen van barmhartigheid, Evangelisatie, kortom voor onderscheiden corporaties, die men steunt, en die zelf geen winst maken. Want primo zou zoo’n poging toch niet helpen, en secundo zou ze ook dwaas zijn, wijl de vergelijking onzuiver is. Maar wel wil ik mijn broeders en zusters vertellen, dat ik verwonderd heb gestaan over de grootte der bijdragen, die per gezin hier in het Oosten onder gereformeerden jaarlijks worden opgebracht voor het kerkelijke leven; alsmede over de offers, die voor christelijk onderwijs, verstoken van staatssubsidie, worden gebracht, gelijk ook voor den barmhartigheidsdienst. Eén christelijk sanatorium, al één op particulieren steun aangewezen, mocht ik reeds bezoeken; en ’t mocht

er wezen. Een bijeenkomst, die Zending, Beets, dien mocht, spreken in den wijk op één d'kerk van een zoeker niet etc. voor h'waarin onder in de gang de mooie pr'schen diens dero bijbel van onze van prof. J. H. Kok) bruikten neen anderen zonder een kerk heb ik En het off-hun envelop schaal, die vader geoff heel gewoo gaan: syste zoo'n open hier en gin wordte erg van den dor tueele mede ook maar é wit ontdekt van 't oude rikaansche teiten, die a verlof gevel kamers, na gaderingen ik heb me van Christv iemand een van New-Yc afleggen, te gen om het binnen het l leeft, welke zelf betalen vlagmachin het Oosten bevonden, e meerden, n leeren. Aan nen heid om va ders uit he enkele dag binnekskam lunch, aang Oosten, de leden ten h maal voor e andere belar die bij de b het „Algem monium Sp trof mij de logie, met i verzoek nat heeren, de hebben we eenkomstig bleek men meene grat merkte, on gevoelen h ook eens vri En nu nu Niagara-wal gik sneeuw, avond hoop de reis naa Rapids. Da gram af te Intusschen

Eene toes

Zoals Pr van „De Re wind één waarop gere leden, predi van de W Zondags da dienst des hij aan eer troet door Halsema en In antwo toen eene Halsema in Jan. J. L. het „Dr Sch ta wijzen, van God. H der doorgel het uithotte bescheidenh